

Quickscan flora en fauna

Industriestraat te Kerkrade

Door:
Bart Hendrikx

In opdracht van:
Gemeente Kerkrade

Oktober 2013

Colofon

Door:

Ecologica
Rondven 22
6026 PX Maarheeze
tel: 0495 - 46 20 70
fax: 0495 - 46 20 79
info@ecologica.eu
www.ecologica.eu

In opdracht van:

Gemeente Kerkrade
Postbus 280
56000 AG Eindhoven

Projectnummer: P2013/63

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, microfilm, fotokopie of op welke andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en auteurs.
Ecologica is niet aansprakelijk voor directe of gevolgschade die voortvloeit uit toepassing van de conclusies, aanbevelingen en resultaten uit dit rapport en overige werkzaamheden van Ecologica. Opdrachtgever vrijwaart Ecologica in deze tevens voor aanspraken van derden.

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	3
Voorwoord.....	4
1 Inleiding.....	5
1.1. Flora- en faunawet en ruimtelijke planvorming	5
1.2. Onderzoeksaanpak.....	7
2 Gebiedsbeschrijving.....	9
3 Geplande werkzaamheden	13
4 Beschermde flora en fauna.....	14
5 Conclusies	19
6 Aanbevelingen.....	20
Bronnen.....	21

VOORWOORD

De gemeente Kerkrade is voornemens een transferium op een terrein te Kerkrade aan te leggen. Afhankelijk van het voorkomen van beschermde flora en fauna is voor het uitvoeren van de werkzaamheden ontheffing nodig in het kader van de Flora- en faunawet. In het kader van de Flora- en faunawet is er een quickscan uitgevoerd naar de mogelijke effecten van deze werkzaamheden op beschermde flora en fauna. Daarnaast wordt bepaald of voor deze soorten een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is.

Opdrachtgever voor het project is de gemeente Kerkrade met als contactpersoon T. Stratermans. Vanuit Ecologica zijn de werkzaamheden uitgevoerd door Bart Hendriks.

1 INLEIDING

Naar aanleiding van de geplande aanleg van een transferium op een terrein aan de Industriestraat te Kerkrade is een quickscan uitgevoerd om de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten dieren en planten in het kader van de Flora- en faunawet vast te stellen. De resultaten van dit onderzoek geven aan of de geplande maatregelen nadelig kunnen zijn voor beschermde soorten. Zo ja, dan wordt aangegeven voor welke soorten in het kader van de Flora- en faunawet ontheffing moet worden aangevraagd.

1.1. Flora- en faunawet en ruimtelijke planvorming

De bescherming van specifieke soorten is in Nederland geregeld via de Flora- en faunawet (1 april 2002). Dit is een raamwet gebaseerd op reeds bestaande Nederlandse soortbeschermingswetten en zorgt voor de implementatie van de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Doel van de Flora- en faunawet is dan ook om het voortbestaan van honderden van de 40.000 in Nederland voorkomende planten- en diersoorten te garanderen. Onder de beschermde soorten vallen voor het grootste deel alle van nature in Nederland voorkomende zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën en een groot aantal vissen. Daarnaast nog redelijk wat planten en enkele veelal zeldzame ongewervelden en schaal- en schelpdieren die niet onder de Visserijwet vallen.

Consequentie van deze wet is dat een ontheffing moet worden aangevraagd als door activiteiten een beschermde soort of leefgebied van een beschermde soort kan worden aangetast. Ruimtelijke ingrepen hebben verschillende consequenties. Zo kan er o.a. verstoring, versnippering of vernietiging van leefgebieden optreden. Een activiteit in het projectgebied kan daarnaast ook directe en indirecte negatieve effecten hebben op beschermde soorten in de omgeving.

Vertraging in het planproces hoeft niet plaats te vinden indien tijdig wordt gestart met onderzoek in het kader van de ontheffingsaanvraag. Ook kan de procedure worden vereenvoudigd door de planning van de werkzaamheden af te stemmen op de periode waarin de soorten het minst kwetsbaar zijn. Zo kunnen de negatieve effecten van de maatregelen tot een minimum worden beperkt.

Kader 1

Samenvatting van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet:

- Het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen;
- Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten;
- Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
- Het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Verbodsbepalingen:

Iedere initiatiefnemer voor een ruimtelijke ingreep heeft de plicht zich te houden aan de verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet. Globaal komt het er op neer dat alle handelingen die een negatieve invloed hebben op beschermde soorten in principe verboden zijn (zie kader 1).

Daarnaast heeft iedere initiatiefnemer ook een zorgplicht.

Dit houdt in dat iedereen betrokken bij het project zó dient te handelen, of juist deze handelingen na te laten, dat de in het wild voorkomende plant- en diersoorten daarvan géén of zo min mogelijk hinder ondervinden. In bijna ieder projectgebied is wel een beschermde soort aanwezig of te verwachten, omdat er ook zeer algemene soorten beschermd zijn. Dit betekent dat de hierboven genoemde verbodsbepalingen daarom vrijwel altijd van toepassing kunnen zijn op elk project. Concreet houdt dit in dat er dus vrijwel altijd een onderzoek moet worden uitgevoerd waarin wordt vastgesteld of negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten.

AMvB artikel 75

Op 23 februari 2005 is de “AMvB artikel 75” van de Flora- en faunawet in werking getreden. De beschermde soorten van de Flora- en faunawet worden in de AMvB in drie verschillende beschermingsniveaus verdeeld: streng beschermde soorten, algemene soorten en overige soorten (zie kader 2) (EL & I, 2005).

Kader 2

streng beschermd	bijzondere beschermde soorten die staan in bijlage 1 van de AMvB (incl. Rode lijst categorie bedreigd, ernstig bedreigd of verdwenen) en/of in de Habitatrichtlijn op bijlage 4.
overig beschermd algemeen	soorten die niet onder niveau 1 en 3 vallen. zeer algemene soorten (genoemd in de bijlage van de AMvB).

De AMvB regelt een vrijstelling voor algemeen voorkomende beschermde soorten voor drie categorieën van activiteiten:

- bestendig beheer en onderhoud
- bestendig gebruik
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting

Als de maatregelen onder één van deze categorieën vallen, is een ontheffingsaanvraag voor algemene beschermde soorten niet nodig. Als er volgens een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt, is ook geen ontheffing nodig voor de normaal beschermde (overige) soorten. Voor vogels moeten de maatregelen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, ofwel er moet worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Alleen voor streng beschermde soorten is vrijwel altijd een ontheffing nodig. Ook als de maatregelen niet vallen onder de bovengenoemde drie categorieën is altijd een ontheffing nodig.

Toetsing

Het verschil tussen de beschermingsniveaus zit verder in de toetsing die plaatsvindt om de ontheffingsaanvraag te beoordelen. Deze is veel uitgebreider bij streng beschermde soorten en bij vogels. Bij de zeer algemene soorten en overige beschermde soorten wordt alleen getoetst of de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen. Voor streng beschermde soorten en vogels wordt een uitgebreide toets uitgevoerd, die globaal bestaat uit:

- de maatregelen mogen het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.
- er is geen alternatief voor de maatregel.

- met de maatregel wordt een maatschappelijk belang gediend, conform een specifieke lijst.
- er moet zorgvuldig worden gehandeld.

Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken (=EZ) toetst een ontheffingsaanvraag eerst op volledigheid en legt de aanvraag voor inhoudelijk advies voor aan Dienst Landelijk Gebied van EZ. EZ beoordeelt vervolgens op juistheid en actualiteit van verspreidingsgegevens, effectinschatting, gevolgen van de ingreep voor de gunstige staat van instandhouding van de betreffende beschermde soorten, maar ook het verkennen van alternatieven en het afwegen van belangen (Broekmeyer et al., 2003). Dit advies wordt vervolgens voorgelegd bij Dienst Regelingen, die wel of niet de ontheffing verleent. Dienst Regelingen neemt in principe binnen 8 weken een besluit over de ontheffingsaanvraag. Deze termijn kan verlengd worden tot 6 maanden wanneer daar aanleiding toe is. De praktijk van de afgelopen jaren wijst uit dat een termijn van 5-6 maanden regelmatig voorkomt.

1.2. Onderzoeksaanpak

Omdat vooraf niet kan worden voorzien of een ontheffingsaanvraag nodig is, valt de aanpak uiteen in twee fasen. Indien geen ontheffingsaanvraag noodzakelijk is, hoeft fase 2 niet te worden uitgevoerd. Dit rapport doet verslag van fase 1 waarin wordt onderzocht voor welke ingrepen een ontheffingsaanvraag nodig is.

Fase 1:

1. Gebiedsbezoek

Gedurende een gebiedsbezoek op 23 oktober 2013 is een overzicht opgesteld van aanwezige biotooptypen en beplantingen met hun omvang. Waarnemingen van beschermde soorten zijn genoteerd. Een gebiedsomschrijving wordt weergegeven in hoofdstuk 2.

2. Uitvoeringsmaatregelen

Er is kort omschreven welke maatregelen in het plangebied zullen plaatsvinden en, voor zover bekend, in welk seizoen ze zullen worden uitgevoerd. Op basis hiervan is gekeken op welke soortgroepen effecten te verwachten zijn. Een beknopt overzicht van de maatregelen wordt gegeven in hoofdstuk 3.

3. Bronnenonderzoek

Omdat één gebiedsbezoek onvoldoende is om een volledig beeld te krijgen van de aanwezige beschermde flora en fauna is tevens een bronnenonderzoek uitgevoerd naar beschikbare veldgegevens. Alle verzamelde gegevens zijn meegenomen in de analyse.

4. Interpretatie voorkomen beschermde soorten

Aan de hand van de aanwezige biotopen en biotoopkwaliteit is ingeschat welke beschermde soorten in het onderzoeksgebied aanwezig zijn, naast de waargenomen soorten. Dit is gedaan op basis van 'expert judgement'. Het gaat hier om soorten die daadwerkelijk voorkomen op de locaties waar de maatregelen effect op kunnen hebben. Ook is bekeken of indirecte effecten te verwachten zijn. Aangegeven is of locaties gebruikt worden als permanent leefgebied, foerageergebied, overwinteringsgebied etc. Een overzicht van alle waargenomen en te verwachten beschermde soorten is te vinden in hoofdstuk 4. Indien aanvullend onderzoek noodzakelijk is, wordt dit geadviseerd.

5. Inschatten noodzaak ontheffingsaanvraag

Per aanwezige of te verwachten soort is aangegeven onder welk beschermingsniveau deze valt. Tenslotte wordt beknopt aangegeven wat de te verwachten effecten van de maatregelen op de aanwezige beschermde soorten zijn. Op basis hiervan wordt ingeschat of een ontheffingsaanvraag nodig is.

Fase 2:

6. Maatregelen en maatschappelijk belang

In deze fase is het nodig de maatregelen en de periode waarin de maatregelen zijn gepland concreet uit te werken en te motiveren.

Indien soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd streng beschermd zijn, moet ook gemotiveerd worden wat het maatschappelijk belang is van de ingrepen. Bovendien moet de locatiekeuze dan ook nader worden gemotiveerd (ontbreken van alternatieven).

7. Effecten op beschermde soorten

Op basis van de onderzoeksgegevens moet verder worden uitgewerkt wat de effecten zijn van de uit te voeren maatregelen op de aanwezige beschermde flora en fauna, op individueel niveau en op populatieniveau. Hierbij moet rekening gehouden worden met drie aspecten, namelijk de populatieomvang, het verspreidingsgebied en de natuurlijkheid van de situatie.

8. Mitigatie en compensatie

Indien er significante effecten op aanwezige beschermde soorten zijn te verwachten, moet worden aangegeven hoe deze effecten kunnen worden verzacht (= mitigeren). In tweede instantie moet er gekeken worden naar compensatie indien mitigerende maatregelen onvoldoende zijn.

Indien van toepassing zullen de resultaten van de analyses van fase 2 in een vervolgrapport worden verwerkt, dat dient als toelichting op de ontheffingsaanvraag.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

Ligging

Het onderzoeksgebied is gelegen ten zuiden van de kruising Akerstraat en Industriestraat te Kerkrade in de wijk Spekholzerheide. Het onderzoeksgebied ligt in het kilometerhok met de Amersfoortcoördinaten 200-318.

Figuur 1: ligging onderzoeksgebied (geel en grijs gekleurd gebied) (gemeente Kerkrade).

Beschrijving

Het onderzoeksgebied bestaat uit een viertal woningen waarvan er één al jarenlang leegstaat en zeer sterk vervallen is. Verder is er een terrein aanwezig met garageboxen. Dit gedeelte is half-verhard en wordt tweemaal per jaar bespoten tegen onkruid (mededeling eigenaar). Het overige achter de woningen gelegen terrein bestaat uit essen met ondergroei van brandnetelruigte. Ten zuiden van deze ruigte is een geasfalteerd fietspad aanwezig (Wauwelpad). Het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied bestaat uit grasland en struweel direct grenzend aan de spoorlijn het miljoenenlijntje. Het nabij gelegen voormalige emplacement staat bekend om de rijke flora met veel bijzondere soorten zoals bosor-

chis, druifkruid, smalle raai en wondklaver. Het gedeelte wat onderdeel uitmaakt van het onderzoeksgebied aangrenzend aan het miljoenenlijntje wordt ogenschijnlijk niet beheerd en is aan verruiging onderhevig.

Foto 1: Zuidelijk deel onderzoeksgebied

Foto 2: Sterk vervallen voormalige woning

Foto 3: terrein met garageboxen

Foto 4: Ruigte onderzoeksgebied

3 GEPLANDE WERKZAAMHEDEN

Binnen het onderzoeksgebied zal een transferium worden aangelegd. Aanwezige bebouwing zal worden gesloopt. Voor zover ze een (mogelijke) invloed hebben op aanwezige flora en fauna zullen de uit te voeren maatregelen naar verwachting betrekking hebben op:

- Sloopwerkzaamheden
- Verwijdering vegetatie
- Graafwerkzaamheden
- Bouwwerkzaamheden
- Aanleg straatmeubilair en verhardingen

Toelichting

In het kader van de wetgeving vallen de maatregelen onder de categorie ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (AMvB art. 75).

Indien een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is (fase 2), moeten de maatregelen meer in detail worden beschreven en moet worden aangegeven wanneer iedere maatregel wordt uitgevoerd.

4 BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

Algemeen

In dit hoofdstuk worden alle beschermde soorten genoemd die in het onderzochte gebied of in de directe omgeving zijn waargenomen of te verwachten. Het betreft hier soorten die voorkomen in de biotopen die bij de gebiedsbeschrijving zijn genoemd. Indirecte effecten zijn hierin meegenomen.

Verspreidingsgegevens

Naast eigen waarnemingen en inschattingen is vooral gebruik gemaakt van de gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) (tijdelijk abonnement Ecologica) en Waarneming.nl. Verder is er gebruik gemaakt van de algemene literatuur.

Toelichting

In de volgende paragrafen worden per soort steeds de volgende gegevens vermeld:

- Naam
- Jaar Het meest recente jaar waarin de soort daadwerkelijk is waargenomen
- Gebiedsfunctie De functie die het gebied heeft voor de betreffende soort.
 Onderscheiden worden:
 Flora
 - Mogelijke groeiplaats
 - Groeiplaats
 Fauna
 - Mogelijk leefgebied
 - Waarschijnlijk leefgebied
 - Leefgebied
 - Mogelijk foerageergebied
 - Waarschijnlijk foerageergebied
 - Foerageergebied
- Beschermingsstatus
 - FF 1 = Algemeen
 - FF 2 = Beschermd
 - FF 3 = Streng beschermd

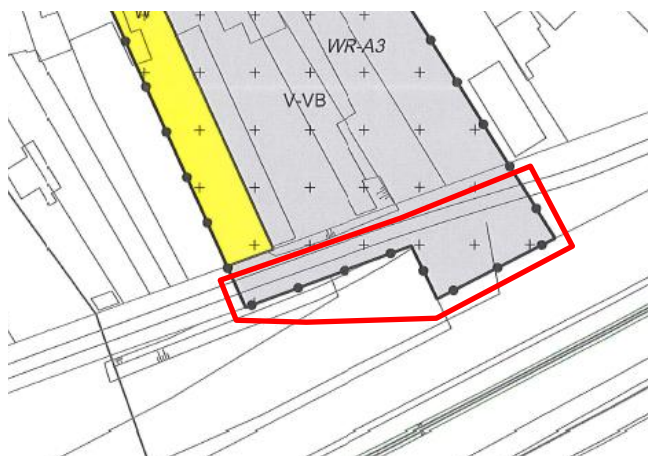
In de paragrafen wordt ook ingegaan op de waargenomen en te verwachten beschermde soorten per soortgroep. Bij zoogdieren wordt apart ingegaan op grondgebonden zoogdieren en vleermuizen, vanwege hun verschil in leefwijze en daarmee te verwachten effecten van de maatregelen. Er wordt per soortgroep gemotiveerd of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is en zo ja, voor welke soorten.

Planten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. Veel soorten waren ten tijde van het veldbezoek echter volledig uitgebloeid en/of niet meer bovengronds aanwezig. Er kunnen dan ook soorten zijn gemist. In de onderstaande tabel zijn de te verwachten en mogelijk aan te treffen soorten weergegeven. Genoemde jaartallen betreffen waarnemingen binnen de omgeving van het onderzoeksgebied.

Naam	Jaar	Gebiedsfunctie	FF 1	FF 2	FF 3
brede wespenorchis (<i>Epipactis helleborine</i>)	2010	mogelijke groeiplaats	x		
gewone vogelmelk (<i>Ornithogalum umbellatum</i>)	2010	mogelijke groeiplaats	x		
grasklokje (<i>Campanula rotundifolia</i>)	-	mogelijke groeiplaats	x		
grote kaardenbol (<i>Dipsacus fullonum</i>)	2010	mogelijke groeiplaats	x		
maretak (<i>Viscum album</i>)	2013	mogelijke groeiplaats		x	
rapunzelklokje (<i>Campanula rapunculus</i>)	2013	mogelijke groeiplaats		x	
veldsalie (<i>Salvia pratensis</i>)	2009	mogelijke groeiplaats		x	
wilde marjolein (<i>Origanum vulgare</i>)	2011	mogelijke groeiplaats		x	

Voor de brede wespenorchis, gewone vogelmelk, grasklokje en grote kaardenbol geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Er kunnen echter ook strenger beschermde soorten voorkomen binnen het onderzoeksgebied. Dit mede gezien de aanwezigheid van bijzondere, zeldzame en streng beschermde plantensoorten in de directe omgeving van het onderzoeksgebied (omgeving spoorlijn). Nader onderzoek is dan ook noodzakelijk in het gebied ten zuiden van het fietspad (zie figuur 2, rood omlijnde deelgebied).

Figuur 2: Detailkaart nader onderzoek

Grondgebonden zoogdieren

Te verwachten valt dat meerdere beschermde grondgebonden zoogdiersoorten het gebied en de omgeving ervan als leef- en/of foerageergebied gebruiken. In de onderstaande tabel zijn mogelijk aanwezige soorten weergegeven. Genoemde jaartallen betreffen waarnemingen binnen de omgeving van het onderzoeksgebied.

Naam	Jaar	Gebiedsfunctie	FF 1	FF 2	FF 3
aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
bunzing (<i>Mustela putorius</i>)	-	mogelijk foerageergebied	x		
das (<i>Meles meles</i>)	-	mogelijk foerageergebied			x
dwergpspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
eekhoorn (<i>Sciurus vulgaris</i>)	-	zwerver		x	
egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
hermelijn (<i>Mustela erminea</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
mol (<i>Talpa europaea</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
ree (<i>Capreolus capreolus</i>)	-	mogelijk foerageergebied	x		
rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
steenmarter (<i>Martes foina</i>)	-	mogelijk leefgebied		x	
veldmuis (<i>Microtis arvalis</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
vos (<i>Vulpes vulpes</i>)	-	mogelijk foerageergebied	x		
wezel (<i>Mustela nivalis</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
woelrat (<i>Arvicola amphibius/sherman</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		

Voor enkele kleinere soorten, zoals muizen en mollen, gaat er mogelijk leefgebied verloren. Dit heeft echter geen invloed op de populatie. Voor deze algemene soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Het onderzoeksgebied maakt naar verwachting onderdeel uit van het leefgebied van de streng beschermde steenmarter en mogelijk ook van de das. Er zijn daarnaast meldingen van eekhoorn in de omgeving van het onderzoeksgebied (NDFF). Deze soorten komen in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied voor. Aangezien het onderzoeksgebied voor de eekhoorn hoogstens marginaal geschikt is, wordt deze alleen als zwerver verwacht. Er zijn ook geen eekhoornnesten binnen het onderzoeksgebied aangetroffen.

De steenmarter komt algemeen in de omgeving van het onderzoeksgebied voor. Binnen het onderzoeksgebied kunnen mogelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn. Dit betreft delen van de vervallen woning en eventueel ook weinig gebruikte garageboxen. Er zijn geen sporen van gebruik aangetroffen maar deze kunnen zijn gemist. De vervallen woning verkeert in zeer slechte staat en is waarschijnlijk ook onveilig om te betreden. Delen van het dak vertonen gaten waardoor ook de binnenruimte bloot staat aan de elementen. Zodoende is mogelijk het aantal beschutte plekken die geschikt zijn voor steenmarter beperkt. De soort maakt daarnaast gebruik van meerdere (soms vele) verblijfplaatsen zodat het wegvallen van één verblijfplaats niet leidt tot negatieve effecten. Bovendien zullen er in de omgeving zeker alternatieven aanwezig zijn. Om mogelijke effecten te voorkomen wordt aangeraden te slopen buiten de kwetsbare kraamperiode en gebruik te maken van een goedgekeurde gedragscode.

De das komt in de directe omgeving (buiten de bebouwde kom) van het onderzoeksgebied voor. Het onderzoeksgebied is alleen van belang als onderdeel van een veel groter foerageergebied. Bovendien is slechts een gering deel van het onderzoeksgebied als foerageergebied geschikt. Dit betreft alleen het zuidelijk gedeelte rond de spoorlijn. Sporen zijn niet aangetroffen. Aantasting van dit kleine deel zal naar verwachting niet leiden tot effecten op verblijfplaatsen buiten het gebied.

Nader onderzoek of ontheffing is niet nodig. Wel dient de sloop plaats te vinden buiten de kwetsbare periode van steenmarter en conform een goedgekeurde gedragscode waarin steenmarter wordt behandeld.

Vleermuizen

Op basis van de terreinkenmerken en bekende verspreiding is een aantal vleermuissoorten binnen het onderzoeksgebied te verwachten. De te verwachten soorten zijn in onderstaande tabel weergegeven. Genoemde jaartallen betreffen waarnemingen binnen de omgeving van het onderzoeksgebied.

Naam	Jaar	Gebiedsfunctie	FF 1	FF 2	FF 3
gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	2010	waarschijnlijk leefgebied			x
laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	2010	mogelijk leefgebied			x
rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	-	mogelijk foerageergebied			x
ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	-	mogelijk foerageergebied			x

Gezien de vrij beperkte aanwezigheid van opgaand groen binnen het onderzoeksgebied zal de foerageerfunctie beperkt zijn. Daarnaast zijn er in de omgeving tal van alternatieven aanwezig. Effecten op de foerageerfunctie worden dan ook niet verwacht. Het onderzoeksgebied kan mogelijk onderdeel uitmaken van een vaste vliegroute. Eventuele effecten worden echter niet verwacht. Een vliegroute aan de zuidzijde kan eenvoudig worden verlegd via het reeds aanwezige groen. Daarnaast zijn eventuele open gedeeltes eenvoudig voor de te verwachten soorten overbrugbaar. De noordzijde van het onderzoeksgebied is gelegen aan een relatief drukke, verlichte weg zodat deze als (onderdeel van een) vliegroute niet van belang zal zijn. De woningen binnen het onderzoeksgebied zijn al dan niet deels geschikt als verblijfplaats. Er zijn in meerdere woningen ook potentiële invliegopeningen waargenomen. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen is dan ook noodzakelijk.

Vogels

Wettelijk gezien kan er voor broedvogels binnen het broedseizoen vrijwel nooit een ontheffing worden verleend. Daarom is het van groot belang met deze dieren rekening te houden. Sloopwerkzaamheden en werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd dienen dan ook buiten de broedperiode te worden uitgevoerd.

Tijdens het veldbezoek is gelet op soorten die hun nest meerdere jaren gebruiken en waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen worden aangemerkt als vaste verblijfplaats en jaarrond beschermd zijn. Deze zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen maar kunnen wel aanwezig zijn in de te slopen gebouwen. Er kunnen zowel nesten van huismus als van gierzwaluw aanwezig zijn. Nader onderzoek is dan noodzakelijk.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen. Het onderzoeksgebied is slechts van marginaal belang voor amfibieën. Er is bovendien geen voortplantingswater aanwezig binnen het onderzoeksgebied of in de directe omgeving ervan. De begroeide delen van het onderzoeksgebied maken mogelijk onderdeel uit van het landbiotoop van enkele soorten of kunnen er als zwerver worden aangetroffen. De te verwachten soorten zijn in onderstaande tabel weergegeven. Genoemde jaartallen betreffen waarnemingen binnen de omgeving van het onderzoeksgebied.

Naam	Jaar	Gebiedsfunctie	FF 1	FF 2	FF 3
alpenwatersalamander (<i>Mesotriton alpestris</i>)	-	zwerver		x	
bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	2010	waarschijnlijk leefgebied	x		
gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	2009	waarschijnlijk leefgebied	x		
groene kikker (<i>Rana esculenta synklepton</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
kleine watersalamander (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	2009	mogelijk leefgebied	x		
rugstreeppad (<i>Bufo calamita</i>)	2010	zwerver			x

Voor de meeste soorten geldt een algehele vrijstelling in het kader van de werkzaamheden. Voor de streng beschermde alpenwatersalamander kan gewerkt worden conform een goedgekeurde gedragscode. Aangezien de soort alleen als zwerver wordt verwacht is dit echter niet noodzakelijk. De streng beschermde rugstreeppad komt eveneens in de omgeving voor. Aangezien het onderzoeksgebied voor zover het (waarschijnlijk) aansluit op bestaand leefgebied bestaat uit grazige vegetatie is het voor de soorten nauwelijks geschikt. Ook als overwinteringslocatie is het onderzoeksgebied naar verwachting van weinig belang en zijn er veel locaties in de omgeving met hogere potenties. Werkzaamheden die worden uitgevoerd in de nabijheid van de spoorlijn dienen beperkt te worden tot de grenzen van het onderzoeksgebied. Betreding van de zone rond de spoorlijn met zwaar materieel dient te worden voorkomen omdat dit mogelijk aansluit op leefgebied van streng beschermde soorten. Opslag van materiaal mag nimmer in deze zone plaatsvinden. Nader onderzoek of een ontheffing is dan ook niet nodig.

Reptielen

De omgeving van het miljoenenlijntje maakt onderdeel uit van het leefgebied van de levendbarende hagedis. Een klein gedeelte van het onderzoeksgebied maakt mogelijk ook onderdeel uit van het leefgebied van de levendbarende hagedis en hazelworm. Dit betreft alleen het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied ten zuiden van het fietspad.

Naam	Jaar	Gebiedsfunctie	FF 1	FF 2	FF 3
hazelworm (<i>Anguis fragilis</i>)	-	mogelijk leefgebied			x
levendbarende hagedis (<i>Zootoca vivipara</i>)	-	mogelijk leefgebied		x	

De zone rond de spoorlijn is geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis en hazelworm. Beide soorten komen ook binnen de zone van de spoorlijn voor. In hoeverre de soort voorkomt binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied is echter niet bekend. Nader onderzoek wordt dan ook aangeraden (zie figuur 2 voor gedeelte mogelijk leefgebied reptielen).

Vissen en ongewervelden

In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde vissen of ongewervelden waargenomen. Gezien de biotoopvoorkeur en bestaande verspreidingsgegevens zijn deze in het onderzoeksgebied ook niet te verwachten. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag is dan ook niet nodig.

5 CONCLUSIES

Planten

Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied en in de directe omgeving kunnen diverse beschermde plantensoorten voorkomen waaronder ook streng beschermde soorten. Nader onderzoek is dan ook nodig.

Zoogdieren

Negatieve effecten op de streng beschermde eekhoorn, steenmarter en das worden niet verwacht mits rekening wordt gehouden met de kwetsbare kraamperiode van steenmarter. De werkzaamheden dienen conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd. Voor de overige te verwachten soorten geldt een algemene vrijstelling, waardoor het aanvragen van een ontheffing niet nodig is.

De gebouwen binnen het onderzoeksgebied kunnen dienst doen als verblijfplaats voor vleermuizen. Effecten op de foerageerfunctie of op vaste vliegroutes worden niet verwacht. Nader onderzoek naar vleermuizen is nodig.

Vogels

Het is noodzakelijk maatregelen die van invloed zijn op broedvogels buiten het broedseizoen uit te voeren. Jaarrond beschermde nesten kunnen aanwezig zijn in de te slopen woningen. Nader onderzoek is dan ook nodig.

Amfibieën

Het onderzoeksgebied heeft een zeer beperkt belang voor amfibieën. Er worden alleen zwervende individuen verwacht. Nader onderzoek of een ontheffing is niet nodig.

Reptielen

Het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied maakt mogelijk onderdeel uit van het leefgebied van levendbarende hagedis en hazelworm. Nader onderzoek naar levendbarende hagedis en hazelworm is dan ook nodig.

Vissen en ongewervelden

Er zijn geen beschermde vissen of ongewervelden aanwezig of te verwachten in het onderzoeksgebied. Een ontheffingsaanvraag hiervoor is niet nodig.

Uitvoer fase 2

Nader onderzoek naar beschermde planten, vleermuizen, reptielen en jaarrond beschermde nesten is nodig.

6 AANBEVELINGEN

Los van de conclusies dienen de volgende aanbevelingen te worden gevolgd:

- Beschermde broedvogels kunnen in het gebied voorkomen tussen de aanwezige vegetatie. Daarom is het van groot belang met het broedseizoen van deze beschermde vogelsoorten rekening te houden. Dit betekent dat maatregelen waarbij vegetatie wordt verwijderd buiten het broedseizoen moeten plaatsvinden om verstoring te voorkomen. De kans dat er helemaal geen vogels broeden is namelijk klein. EZ geeft als richtlijn voor het broedseizoen de periode half maart tot half juni. Algemeen wordt aangehouden dat het broedseizoen van de meeste vogels loopt van half maart tot half juli. Om rekening te houden met een klein aantal soorten die eerder of later broeden wordt aangeraden tussen half februari en eind augustus géén maatregelen te treffen. Indien besloten wordt ertoe over te gaan om het gebied vóór de broedtijd kaal te maken en vervolgens in de broedtijd door te werken, is het van belang ervoor te waken, dat er zich in de nieuwe kale situatie geen nieuwe broedgevallen voordoen zolang er nog maatregelen moeten worden uitgevoerd. Sluit de aanwezigheid van nesten uit tijdens alle fasen van de werkzaamheden.
- De zorgplicht dient ook voor andere organismen in acht te worden genomen. Dit houdt in dat er volgens normaal gebruik zorgvuldig gewerkt moet worden, waarbij indien mogelijk verstoring wordt voorkomen. Actief doden van dieren is altijd verboden.

BRONNEN

- **Broekmeyer, M.E.A., Ottburg, F.G.W.A. en Kistenkas, F.H. (2003).** Flora- en faunawet. Toepassing van artikel 75 in de praktijk. Natuurplanbureau, werkdocument 2003/14.
- **Buggenum, H.J.M. van, Geraerds, R.P.G. en Lenders, A.J.W. (2009).** Herpetofauna van Limburg. Stichting natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- **Heusden, W.R.M. van en Vreugdenhil, S.J., (2006).** Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- **LNV (2003).** Ondernemen en de Flora- en faunawet.
- **LNV (2005).** Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!
- **NDFF (2013)**
- **Waarneming.nl**